

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendivm Summæ Card. Toleti

Minucius, Genesisius

Sammieli, 1613

De obedie[n]tia legu[m]. c. 17. & 18.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41701

telligendum est nisi id præcipia
ex causa rationabili, vt quia ieu-
nium subdito officit. Est autem
pec. mor. transgredi superioris præ-
ceptum, quando transgressio est
contra aliquod Dei, vel Ecclesie
præceptum, aut ille habet inten-
tionem obligandi transgressorem
ad mortale, quod illis verbis in-
notescere solet, cum aliquid in
virtute sanctæ obedientiæ præci-
pitur, raro tamen prælati habent
talem intentionem.

*De obedientia Legum. Cap.
17. & 18.*

Lex* est rationis ordinatio,
homini quid agendū, quidue
nō agendū sit ostēdens, & in
cōmune bonū instituta, illius sunt
quinque actus, præcipere, prohibe-
re, permittre, punire, præmio affi-
cere. Diuiditur in diuinā, & huma-
nam.* Lex diuina est illa, quæ est

à Deo

à Deo immediatè instituta est, vt
lex Moysis, & Euangelica. * Hu-
mana est ab hominibus inuenta,
per potestatem à Deo illis datam,
qualis est, quæ à Principibus vel
Republica obseruari iubetur. * Di-
uina rursus diuiditur in naturalè
& positiuam, naturalis est quam
Deus rationi hominis naturaliter
sculpsit, ita vt hominis ratio eam
dicet, cuiusmodi sunt decem De-
calogi Præcepta. * Diuina positua
est, quæ à Deo data, & homini per
reuelationem est manifestata, quæ
ex iudicialibus, & cæremoniali-
bus veteris testamenti, & præcep-
tis, & sacramentis Euangelicæ fi-
dei constat. * Humana rursus diui-
ditur in Ecclesiasticam, & secula-
rem, illa est à Papa, Concilio, vel
Episcopo. Hæc ab Imperatore,
Rege, vel Republica instituta. Lex
humana iniusta, non ligat, ad hoc
autem quod iusta sit, quatuor re-
quiruntur. * Primum, vt in bonum

commune lata sit: *Secundo, oportet ut sit ab habente potestatem. *Tercio, de re bona. *Quarto, Forma bona, hoc est civium proportionem seruet, nec oneret magis, onerandum minus. Sed rursus ad hoc quod hæc lex iusta obliget, alia quatuor requiruntur, nempe, ut sit promulgata, à maiori parte recepta, nec per aliam legem, vel consuetudinem sit abrogata, & quod non sit inuincibiliter, vel probabiliter ignorata. Et hæc de lege humana: nam omnis lex diuina est iusta, & promulgata & recepta: vnde sola ignorantia excusat ab obseruatione illius, & quidem solius positivæ, nam naturalis nunquam ignoratur inuincibiliter; quare infideles qui nisi de Euangelio audierunt, nec Christo credunt, non peccant quidem peccato infidelitatis in non credendo, sed damnantur propter alia peccata contra ius naturale,

diui

C

N

verbo

ria gr

man

ad m

videl

vel n

demon

sua v

dore

com

autem

dum

pecca

sed c

diuinum simpliciter commissa.

Quanta sit legis obligatio.
Cap. 19.

Non semper lex diuina obligat ad mortale, vt constat de mēdacio iocoso, & verbo otioso, sed tantum in materia graui, & actu deliberato. Humana etiam ciuilib, & Canonica ad mortale obligare possunt: cum videlicet superiores id intendunt, vel materię aut pœnæ grauitas id demonstrat, aut communis Ecclesię vsus, vel doctorum opinio hoc docet, vt de præcepto ieiunii, & communionis in Paschate: agere autem contra verba legis, sed secundum intentionem illius, non est peccatum, modo id non facile fiat sed cum causa vrgenti.